

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7CdoPr/1/2024
Identifikačné číslo spisu:	5921201800
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5921201800.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne K. U., J. XXX, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Ľubomír Urban, s. r. o., Žilina, J. M. Geromettu 146/1, IČO: 52 761 096, proti žalovanému Poľnohospodárske družstvo Kotešová, Kotešová 013 61, IČO: 00 210 781, zastúpenému advokátkou Mgr. Jana Králiková Čížová, Kysucké Nové Mesto, Budatínska Lehota 258, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, v súčasnosti vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 42Cpr/5/2023 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, pracovisko Ružomberok pod sp. zn. RK-10Cpr/15/2021), o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. apríla 2023, sp. zn. 6CoPr/1/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Ružomberok - v súčasnosti Okresný súd Liptovský Mikuláš, pracovisko Ružomberok (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 3. novembra 2022 č. k. 10Cpr/15/2021-104 zamietol žalobcu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že okamžité skončenie pracovného pomeru, ktoré dal žalovaný žalobkyni dňa 22. decembra 2020, je neplatné (výrok I.) a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II.).

1.1. Žalobkyňa podanú žalobu odôvodnila tým, že pracovala u žalovaného na pozícii pokladník, sekretariát, účtovník. Od 15. decembra 2020 do 31. decembra 2020 žalobkyňa čerpala plánovanú dovolenku, schválenú zamestnávateľom, v priebehu ktorej dňa 22. decembra 2020 navštívila priestory žalovaného. V uvedený deň pán T. F., ktorý nebol v akomkoľvek relevantnom vzťahu so žalovaným, t. j. nemal postavenie zamestnanca ani člena štatutárneho orgánu žalovaného, sa jej snažil doručiť okamžité skončenie pracovného pomeru v zmysle § 68 ods. 1 písm. b) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“ alebo „ZP“). Vzhľadom na to, že dňa 31. decembra 2020 došlo k zhoršeniu zdravotného stavu žalobkyne, lekár jej nariadil dočasnú

práceschopnosť, v rámci ktorej na odporúčanie lekára z dôvodu pretrvávajúceho zlého zdravotného stavu, dala žalobkyňa dňa 30. júna 2021 žalovanému výpoveď z pracovného pomeru, s dvojmesačnou výpovednou lehotou, ktorú mu doručovala prostredníctvom poštového podniku. Následne požiadala žalovaného o vystavenie potvrdenia o zamestnaní tzv. zápočtového listu, ktorý jej žalovaný vystavil dňa 2. septembra 2021 a v ktorom uviedol dátum skončenia pracovného pomeru 22. decembra 2020. Žalobkyňa do tohto momentu však nedisponovala žiadnymi informáciami o skončení pracovného pomeru ku dňu 22. decembra 2020, o čom svedčia napr. aj výplatné pásky za mesiace december 2020 a január 2021, kde jej boli preplácané vianočné sviatky či dovolenka. Preto písomne vyzvala žalovaného o opravu potvrdenia o zamestnaní, avšak bez akejkoľvek reakcie. Zároveň žalobkyňa tvrdila, že okamžité skončenie pracovného pomeru jej nebolo žalovaným riadne doručené, a preto sa jedná o neplatný právny úkon.

1.2. Súd prvej inštancie právne posúdil prejednávany spor s poukazom na ustanovenia § 38 ods. 1 až 5 a § 77 Zákonníka práce. Skonštatoval, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že okamžité skončenie pracovného pomeru bolo so žalobkyňou prerokované dňa 22. decembra 2020, o čom svedčí Zápisnica - okamžité skončenie pracovného pomeru a že žalobkyňa túto listinu neprevzala, čo potvrdili svojim podpisom na uvedenej zápisnici ďalšie dve prítomné osoby. Súd prvej inštancie uvedené konanie žalobkyne posúdil ako odmietnutie prevzatia písomnosti, a teda okamžité skončenie pracovného pomeru za doručené v zmysle § 38 ods. 4 Zákonníka práce, a to dňom 22. decembra 2020. O skutočnosti, že žalobkyňa vedela, že s ňou žalovaný končí pracovný pomer svedčí aj Preberací protokol napísaný pri príležitosti skončenia pracovného pomeru a odovzdania pokladne ako aj všetkých účtovných dokladov ku dňu 22. decembra 2020. Žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 3. novembra 2021, t. j. po zákonom stanovenej lehote, ktorá určuje, že neplatnosť skončenia pracovného pomeru je možné na súde podať najneskôr v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa mal pracovný pomer skončiť. Preto súd prvej inštancie žalobu ako oneskorene podanú zamietol.

1.3. V tejto súvislosti tiež zdôraznil, že aj v prípade, ak by sa žalobkyňa dozvedela o okamžitom skončení pracovného pomeru až zo zápočtového listu, doručeného 2. septembra 2021, prekluzívna lehota na podanie žaloby by jej uplynula dňa 2. novembra 2021, t. j. tiež pred podaním predmetnej žaloby na súd.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 26. apríla 2023 č. k. 6CoPr/1/2023-147 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) potvrdil ako vecne správny (výrok I.) a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (výrok II.).

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal na to, že z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva a medzi stranami ani nebolo sporné, že dňa 22. decembra 2020 došlo na pracovisku žalovaného k pokusu o doručenie okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyňi prostredníctvom pána T. F., avšak žalobkyňa odmietla túto listinu od neho prevziať. V konaní bolo tiež nesporné, že v ten istý deň bola žalobkyňa za prítomnosti S. I., člena predstavenstva C. Q. a ďalšej osoby oboznámená s vytýkaným porušením pracovnej disciplíny, o čom svedčí Zápisnica - okamžité skončenie pracovného pomeru - M. U. predbežné oboznámenie so závažným porušením pracovnej disciplíny a vyjadrenie k porušeniam spísané dňa 22.12.2020, z ktorej obsahu je zrejmé, že žalobkyňa odmietla podpísať výpoveď, ktorá jej bola predložená dňa 22.12.2020, pričom pokladňu odovzdala. Túto zápisnicu podpísal predseda družstva, člen predstavenstva a ďalšia prítomná osoba. O uvedenom svedčí aj listina označená ako „Okamžité skončenie pracovného pomeru v zmysle ust. § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce“, podpísaná za žalovaného predsedom družstva a tiež členom predstavenstva, ktorí boli v rozhodnom čase prítomní na pracovisku pri riešení vzniknutej situácie so žalobkyňou, ako i doklad označený ako „Preberací protokol napísaný pri príležitosti skončenia pracovného pomeru a odovzdania pokladne, ako aj všetkých účtovných dokladov ku dňu 22.12.2020“, ktorý bol podpísaný predsedom družstva S. I., prítomným členom kontrolnej komisie N. C. a samotnou žalobkyňou ako účtovníkom a pokladníkom PD.

2.2. Vychádzajúc z uvedených skutočností odvolací súd mal za to, že o okamžitom skončení pracovného pomeru, ako i o jeho dôvodoch sa žalobkyňa ako zamestnanec dozvedela práve dňa 22.12.2020, kedy jej bol zároveň uvedený právny úkon zamestnávateľom t. j. žalovaným aj v listinnej podobe opatrený podpisom predsedu družstva a člena predstavenstva doručovaný, no žalobkyňa prijatie

danej písomnosti odmietla. Preto účinky okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyne u žalovaného s poukazom na § 38 ods. 4 Zákonníka práce nastali dňa 22. decembra 2020. Od uvedeného dňa začala žalobkyňa v súlade s § 77 Zákonníka práce plynúť dvojmesačná prekluzívna lehota na podanie žaloby o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru u žalovaného. Túto žalobu mohla teda žalobkyňa doručiť súdu najneskôr dňa 22. februára 2021 (pondelok, pracovný deň). Pokiaľ žalobkyňa v danej veci podala žalobu na súd až v mesiaci novembri 2021 je zrejmé, že tak učinila až niekoľko mesiacov po márnom uplynutí prekluzívnej lehoty.

2.3. V nadväznosti na námietku nesprávneho procesného postupu, majúceho za následok prevapivosť rozhodnutia prvoinštančného súdu, odvolací súd poukázal, že z obsahu nahrávky z pojednávania predmetného sporu vedeného pred súdom prvej inštancie dňa 3. novembra 2021 vyplýva, okrem skutočností obsiahnutých v zápisnici z pojednávania i to, že konajúca samosudkyňa po prezentovaní predbežného právneho posúdenia veci podľa § 181 ods. 2 CSP umožnila stranám predniesť vyjadrenia či ďalšie návrhy, avšak túto možnosť žalobkyňa, jej právny zástupca, žalovaný ani jeho právny zástupca zúčastnený na pojednávaní nevyužili. V tejto súvislosti zároveň zdôraznil, že v prípade, ak je z pojednávania vyhotovený zvukový záznam (§ 98 ods. 1 CSP) a zápisnica (§ 99 ods. 1 CSP), je pre ďalšie konanie, či už na súde prvej inštancie alebo odvolacom súde pre zistenie skutočného obsahu prednesu strany, výsluchu svedka, prípadne postupu súdu rozhodné to zachytenie, ktoré je obsiahnuté vo zvukovom zázname, a nie v zápisnici.

2.4. Ďalej uviedol, že v § 77 Zákonníka práce je jasne určený moment začiatku plynutia prekluzívnej lehoty, ktorým je deň, kedy mal pracovný pomer skončiť. Nejedná sa teda o deň, kedy sa zamestnanec o skončení pracovného pomeru reálne dozvie. Pričom súdna prax je jednotná v tom, že účinky okamžitého skončenia pracovného pomeru nastanú aj v tom prípade, ak adresát odmietne doručovanú písomnosť prevziať, alebo svojím počínaním jej doručenie zmarí. O odmietnutie doručovaného okamžitého skončenia pracovného pomeru pôjde nielen vtedy, keď ju adresát odmietne prevziať pri osobnom odovzdávaní ale aj keď odoprie prijatie poštovej zásielky (fikcia doručenia). Preto podľa názoru odvolacieho súdu závery súdu prvej inštancie, obsiahnuté v bode 18. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, o oneskorenom podaní žaloby na súd dňa 3. novembra 2021 a k nim viažucej sa odvolacej argumentácie žalobkyne primárne poukazujúcej na doručenie žaloby prvoinštančnému súdu dňa 2. novembra 2021, sú v danom prípade irelevantné, v dôsledku čoho sa odvolací súd týmito úvahami vo svojom rozhodnutí už bližšie nezaoberal.

2.5. Prvoinštančný súd poukázal tiež na to, že z ustálenej judikatúry súdov (napr. R 40/1969) vyplýva, že ak sa žaloba o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru okamžitým zrušením nepodala včas, skončil pracovný pomer podľa jednostranného zrušovacieho prejavu, aj keď by bol právny úkon neplatný. Platnosť rozviazania pracovného pomeru nemôže potom súd preskúmať, a preto argumentáciu žalobkyne v tomto smere považuje za nedôvodnú.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. f) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) dovolateľka videla v spôsobe vyhodnotenia dôkazov zo strany nižších súdov ohľadom preklúzie uplatneného práva, na základe ktorého dospeli súdy k predčasným, nesprávnym právnym záverom a skutkovým zisteniam najmä s prihliadnutím na závery v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Žalobkyňa mala za to, že počas konania neboli vykonané a vyhodnotené všetky dôkazy v rámci riadneho ústneho pojednávania, nakoľko na základe predbežného právneho posúdenia veci, po ktorom súd prvej inštancie apeloval na späťvzatie predmetnej žaloby, rovno vyhlásil dokazovanie za skončené, t. j. vec prejednal bez potrebného objasnenia či poskytnutia priestoru na doplnenie dokazovania, čím jej boli odňaté procesné práva a možnosť konať pred súdom. Odvolací súd uvedenú vadu zmätočnosti neodstránil a rozhodnutie prvoinštančného súdu potvrdil bez ohľadu na namietané ňou nové skutočnosti, ktoré boli predmetom právneho posúdenia. Žalobkyňa následne zotrvala na svojej odvolacej argumentácii, v rámci ktorej poukázala na dôvody rozhodnutia prvoinštančného súdu v bode 12. odôvodnenia, že predložená doručienka o doručení žaloby na súd dňa 2. novembra 2021 je irelevantná a nárok je potrebné považovať za prekludovaný.

3.2. Podľa žalobkyne označenie jej nároku za prekludovaný je ukotvené v mylných predpokladoch a

záveroch nižších súdov, keďže žaloba bola podaná do schránky súdu načas s dodržaním všetkých stanovených lehôt. Zároveň zdôraznila, že akceptovaním plynutia prekluzívnej lehoty odo dňa pokusu o doručenie oznámenia o okamžitom skončení pracovného pomeru zo strany pána F., ktorý je bez akéhokoľvek vzťahu so žalovaným, by došlo k odobreniu absurdného modelu uplatňovania práva, v zmysle ktorého by bolo potrebné sa brániť voči všetkým pseudoúkonom, ktoré by ani pri extenzívnom výklade nenaplnili základné aspekty prejavu vôle daného subjektu.

4. Žalovaný sa vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne nestotožnil s jej dovolacími námietkami najmä ohľadom nesprávneho procesu v spôsobe vyhodnocovania dôkazov týkajúcich sa preklúzie uplatneného nároku a navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolania treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie na rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442

CSP).

11. V danom prípade žalobkyňa vyvodila prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolaťa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ňou tvrdným vadám zmätočnosti (bod 3.1).

15. Dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania, resp. strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1998, R 125/1999, R 42/1993, 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Pričom za porušenie práva na spravodlivý proces nemožno považovať ani iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Preto podľa názoru dovolacieho súdu, nie je bez ďalšieho dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie, resp. ustálenie skutkového stavu či nevykonanie

všetkých navrhovaných dôkazov, prípadne len tých, na ktoré sporová strana upriamila pozornosť počas konania alebo nesprávne či iné vyhodnotenie niektorého dôkazu.

16. Z obsahu podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP v podstatnom vyplynulo (bod 3.1.), že žalobkyňa namietala nedostatočné vykonanie a vyhodnotenie dokazovania vedúce k nesprávnym skutkovým a právnym záverom súdov nižšej inštancie.

17. Dovolací súd pritom poukazuje na znenie § 185 ods. 1 CSP, v ktorom je uvedené, že súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Z tohto ustanovenia vyplýva, že súd nemusí vykonať všetky stranami sporu navrhnuté dôkazy a výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde, ktorý musí dbať na to, aby nevyhlúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať relevantný skutkový poznatok. Táto, súdu respektíve sudcovi zákonom daná možnosť výberu dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je súčasťou princípu voľného hodnotenia dôkazov (viď napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 64/1997, resp. najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/13/2012). O tom, či súd vykoná alebo nevykoná navrhovaný dôkaz nevydáva žiadne rozhodnutie, má iba povinnosť v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej uviesť, z akého dôvodu navrhovaný dôkaz nevykoná (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/242/2013). V tomto prípade súd prvej inštancie túto podmienku v odôvodnení svojho rozhodnutia splnil procesnoprávne akceptovateľným spôsobom (body 15. - 16. a 19. odôvodnenia jeho rozsudku) a v rámci odvolacej argumentácie sa s tým vysporiadal aj súd odvolací (bod 19. - 21. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), ktorý mal zo súdneho spisu a nahrávky z pojednávania konaného dňa 3. novembra 2021 za preukázané, že strany sporu nenavrhli vykonať iné dôkazy, len tie ktoré boli prezentované v bodoch 3., 6. a 8. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti tiež vyvstáva potreba zdôrazniť, že na predmetný spor sú aplikované ustanovenia Civilného sporového poriadku, pri koncipovaní ktorého bol do spomenutého ustanovenia § 185 CSP premietnutý princíp formálnej pravdy spočívajúci na zisťovaní skutkového stavu, v rámci ktorého súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov navrhnutých stranami, t. j. dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, pričom sa nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, nakoľko si súd robí obraz o danej veci iba v rozsahu tvrdení strán a na ich podporu predložených dôkazov. Preto dovolateľkou vo všeobecnosti namietané nevykonanie „všetkých“ dôkazov nemožno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (pozri 4Cdo/100/2018). Keďže uvedené dovolacie námietky sa týkali i hodnotenia dôkazov, z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) je tiež neakceptovateľná, t. j. neprípustná.

17.1. V posudzovanej veci z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplývajú žiadne deficity v dokazovaní, namietané žalobkyňou v dovolaní. Odvolací súd v rozhodnutí náležite vysvetlil, z akých dôkazov vychádzal a ktoré považoval za smerodajné pri konštatovaní preklúzie žalobkyňou uplatneného nároku v zmysle § 77 Zákonníka práce (body 23. - 25. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Rovnako sa dostatočne vyjadril aj k jednotlivým odvolacím námietkam žalobkyne týkajúcich sa nesprávneho postupu súdu prvej inštancie na pojednávaní konanom 3. novembra 2021, spočívajúceho najmä v tvrdení o nemožnosti strán navrhnuť ďalšie dôkazy na doplnenie dokazovania, nesprávne zisteného skutkového stavu, ako aj nesprávnosti právneho posúdenia uplynutia prekluzívnej lehoty daného nároku (body 17. - 26. jeho rozhodnutia) a to vrátane námietky o akceptovaní plynutia prekluzívnej lehoty odo dňa pokusu o doručenie oznámenia o okamžitom skončení pracovného pomeru zo strany pána F., ktorý je bez akéhokoľvek vzťahu so žalovaným (pozri osobitne bod 23. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

18. V reakcii na dovolacie argumenty žalobkyne najvyšší súd upriamuje pozornosť i na to, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie

dovolací súd, ktorý je, ako už bolo vyššie uvedené, v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté už spomenutými závažnými deficitmi v dokazovaní a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

19. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017) - pozri dovolateľkou namietané podľa bodu 3.2. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

20. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že konanie pred odvolacím súdom nedisponuje zmätočnosťnou vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP, a teda prípustnosť dovolania žalobkyne z tohto ustanovenia nemožno vyvodiť.

21. Najvyšší súd preto v zmysle vyššie uvedeného odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) CSP bez toho, aby meritorne preskúmal vecnú správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.